

29655

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi iç tüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 24.06.2025

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

2018 yılında çıkartılan “İmar Barışı” yasasının uygulamaya girmesiyle birlikte vatandaşlar ciddi anlamda hak kayıpları yaşamıştır. Özellikle önceden tahmin edilemeyen, güncel olmayan uydu görüntülerinin olmaması neticesinde yaşanan bu hak kayıpları yaklaşık 10 milyon vatandaş ilgilendiren toplumsal bir sorun haline gelmiştir. 2018 yılında Yapı Kayıt Belgesini alan vatandaş, yasadaki (6) ve (7) maddelere dayanarak inşaatının eksiklerini tamamlamış, çatı-kapı-pencere ve çevre düzenlemesi gibi tadilatını yapmıştır. Özellikle kırsal kesimde vatandaşlar da yüzlerce metre elektrik ve su hattı çekmiş, hatta yolunu da yapmıştır. Yapı Kayıt Belgesi ile ilgili belediye/idareye belgesi ile başvurarak numara almış, DASK yaparak Elektrik-Su-Doğalgaz-Telefon ve İnternet bağlatarak evlerinde ikamet etmeye başlamıştır. Bununla birlikte, Büyükşehir Yasası ile köylerin mahalle statüsüne getirilmesi, kırsalda yaşayan, geçimini kırsalda tarım ve hayvancılıkla sağlayan vatandaşları da çok zor durumda bırakmıştır. Büyükşehir Yasası öncesinde köylerdeki 1-2 katlı yapılarda imar uygulaması aranmamaktaydı ancak yasanın çıkmasıyla birlikte köylerdeki bu yapılar ruhsatsız yapıya dönüşmüştür. Kırsal alanlardaki köy evleri, barınak, depo gibi yapıların yapılması şehirler ile aynı statüde değerlendirilmiştir. Köy yerlerine hayvanların barınması için yapılan ahır, kümes ya da tarım araçları için yaptıkları bir göz oda, şehirlerde yapılan yapılarla aynı sınıfta değerlendirilmiştir.

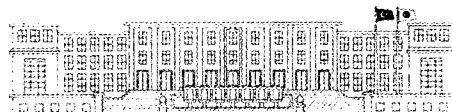

Şehir ve kırsallardaki yapılar aynı şartlarda işlem görmüş, izinsiz yapı olduğu gerekçesi ile yüksek para cezası ve yıkım kararları devreye girmiştir. İmar barışından faydalanarak, yapısını kayıt altına aldırarak yüzbinlerce vatandaş bu kez de çeşitli cezalar ve iptaller ile karşı karşıya gelmiştir. Bu cezalardan bazıları “Yapı Tatil Zaptı Tutanakları”, “Para Cezası ve Yıkım Encümen Kararları”, “Yapı Kayıt Belge İptalleri” gibi imar kirliliğine sebebiyet verdikleri gerekçesiyle uygulanmıştır. Oysaki 2020 yılında yapı kayıt belgesine başvuru yapmayan ve almayan vatandaşlar, 2022 yılında çıkartılan torba yasası ile birlikte herhangi bir sorun ve caza yaşamadan yapılarında oturmaya devam etmiştir. Yapı Kayıt Belgesi alan ve sonrasında gerek kırsalda gerekse şehirde mağduriyet yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarına acil çözüm getirilmesi gerekmektedir. Kesilen para cezaları, açılan davalar, suç duyuruları ve verilen yıkım kararları vatandaşlarımızı çaresiz bırakırken, imar planlarının ivedilikle hazırlanması, mülkiyet sorunlarını çözmek adına yeni yasal düzenlemenin acilen yapılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- 2018 Yılında çıkartılan ve kamuoyunda “İmar Barışı” olarak bilinen yasa kapsamında ne kadar kişi başvuru yapmıştır? Başvuru sonucunda Bakanlık tarafından kaç kişiye yapı kayıt belgesi verilmiştir?
- 2- Kaç kişinin yapı kayıt belgesi iptal edilmiştir? Yapı kayıt belgesi iptal edilen kişilerin iptal sebebi nedir?
- 3-Yasanın çıkmış halinde uydu görüntüleri ile kontrol edilmesi yer alıyor mudur? Burada baz alınan görüntüler hangi sisteme göre alınıyor ve güncel görüntüler mevcut mudur? Uydu görüntüsü olmayan yapıların yapı kayıt belgeleri iptal ediliyor mudur?
- 4- İptal edilen yapı kayıt belgeleri sonucunda vatandaşa para iadesi yapıldı mı?
- 5- Yapı Kayıt belgesi iptal edilen yapıların takip ettiği hukuki süreç nedir? Bu yapılar kederine mi terk ediliyor yoksa elektrik, su, doğalgaz gibi hizmetlerini sonradan almış bu yapılar için bu hizmetler iptal edilip bu yapılar yıkılmakta mıdır?
- 6- 2018 Yılında çıkartılan yasanın ilk başvuru süresi 31 Ekim 2018 tarihi olarak belirlenmiştir. Bu süre daha sonra da uzatılmıştır. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri ve Belediyelere bu yasanın uygulama yönetmeliği ne zaman gönderilmiştir?

- 7- Orantısal olarak bakıldığında yapı kayıt başvurusu yapanlar içerisinde şehirdeki ve kırsaldaki şekilde ayırmak istesek en çok başvuru nereden yapılmıştır?
- 8- Bakanlık yapıların mülkiyet sorunlarını gidermek ve dirençli yapılar ve dirençli kentler oluşturmak adına mevcut yapıları “Kentsel Dönüşüm” taşımak, yapıların mülkiyet sorunlarını aşmak için bir çalışma yapmakta mıdır?
- 9-Yapıların mevcut haliyle, vatandaşları da mağdur etmeden kentsel dönüşüm yapılması mümkün müdür?

